

Časopis Česká literatura – výběr pro pedagogy SŠ

Časopis Česká literatura je od letošního roku plně dostupný [online](#). Česká literatura je periodikem odborným, nesleduje aspekty didakticko-metodické; přesto na jejích stránkách po léta nacházíme cenné materiály, jejichž poznatky a závěry lze dobře využít v pedagogické praxi. Pro zájemce z řad středoškolských učitelů jsme vybrali několik desítek článků, především z období po r. 1989. Kvůli přehlednosti jsme výběr rozdělili do tří částí: První, nejrozsáhlejší část je členěna podle autorů, k jejichž osobnosti a dílu se studie vztahují, druhá obsahuje několik textů literárněteoretických, třetí je zaměřena tematicky (literatura a umělá inteligence, písňové texty atd.). Texty obsahově přesahující jednu z oblastí, popř. věnované více autorům, uvádíme dvakrát či vícekrát, tak aby nebylo upozaděno žádné z rozřazujících kritérií.

Josef Soukal, Gymnázium Ústavní, Praha; Asociace češtinářů

Jan Petrásek, Gymnázium Ústavní, Praha

Obsah:

[Část předmětová – autoři](#)

[Literární teorie](#)

[Téma](#)

Část předmětová – autoři:

Ajtmatov, Čingiz:

2/1990

[Daniela Hodrová: Román o sestupu do divočiny
\(Od Conradova Srdce temnoty k Ajtmatovovu Popravišti\)](#)

Ajvaz, Michal:

4/2012

[Veronika Košnarová: Masky touhy: Úvaha ajvazovská](#)

4/2004

[Milan Suchomel: Druhé město, možné světy](#)

Baudelaire, Charles:

3/2003

[Aleš Haman: Dvojitá cesta k modernosti \(Neruda a Baudelaire\)](#)

Bezruč, Petr:

6/1991

[Zdeněk Pešat: Poetika Slezských písní](#)

1975

[Vladimír Macura: Společenský moment Bezručovy intimní poezie](#)

Blatný, Ivan:

2/2001

[Jonathan Bolton: Elegie veřejné a soukromé. Melancholie u Seiferta, Ortена a Blatného](#)

Březina, Otokar:

1/1997

[Rudolf Jílek: Metaforizace v Březinových sbírkách](#)

Conrad, Joseph:

2/1990

[Daniela Hodrová: Román o sestupu do divočiny
\(Od Conradova Srdce temnoty k Ajtmatovovu Popravišti\)](#)

Čapek, Karel:

4/2011

[Mirna Šoličová: Čapkova próza a drama jako zvláštní druh cestopisného psaní](#)

4/2005

[Dagmar Mocná: Dvě „podivné“ detektivky. \(Čapkův Hordubal a Jméno růže U. Eka\)](#)

3/1999

[Peter Bugge: Nákaza světa: Nemoc a epidemie v Čapkových dílech z konce třicátých let](#)

4/1990

[Peter Steiner: Opomíjená sbírka: Čapkova Kniha apokryfů jako alegorie](#)

3/1989

[Pavel Janoušek: Mezi problémovým dramatem a groteskou \(Druhá etapa dramatické tvorby Karla Čapka\)](#)

Čep, Jan:

6/1998

[Příspěvky z konference o díle Jana Čepa](#)

Deml, Jakub:

5/2004

[Alexander Wöll: Kosmos Jakuba Demla se jiskří ženskostí](#)

2/2003

[Markéta Kořená: Demlův básnický dialog](#)

Durych, Jaroslav:

6/2014

[Tillman Kasten: Pavel Eisner a román Jaroslava Durycha Bloudění](#)

Eco, Umberto:

4/2005

[Dagmar Mocná: Dvě „podivné“ detektivky. \(Čapkův Hordubal a Jméno růže U. Eka\)](#)

Eisner, Pavel:

6/2014

[Tillman Kasten: Pavel Eisner a román Jaroslava Durycha Bloudění](#)

Erben, Karel Jaromír:

1/2002

[Barbara Storchová: Žena v Erbenově Kytici](#)

6/2000

[Irena Vaňková: „Mocné slovo“, řeč a komunikace v Erbenově Kytici](#)

Fuks, Ladislav:

5/1989

[Luboš Merhaut: Nelehká cesta za poznáním zla \(Interpretace Fuksova románu Myši Natálie Mooshabrové\)](#)

Gellner, František:

1/2014

[Lucie Kořínková: František Gellner si za ženu vezme gorilu](#)

Hakl, Emil:

5/2007

[Jan Čulík: Hakl a Viewegh: jak se vyrovnat s banalitou života](#)

Halas, František:

1969

[Jaroslav Med: Halas – Trakl – Reynek \(Pokus o srovnání\)](#)

Hašek, Jaroslav:

6/2011

[Marie-Odile Thirouinová: Postava "idiota" ve střeoevropském románu 20. století: Josef Švejk a Piotr Niewiadomski](#)

5/2010

[Michal Jareš a Tomáš Prokůpek: Dobrý voják Švejk a komiks](#)

Havel, Václav:

1/2000

[Wolfgang F. Schwarz: Dekonstrukce: Stereotypie a mýtus v dramatech Václava Havla a Slawomira Mrożka](#)

Herrmann, Ignát:

1/1999

[Dagmar Mocná: Od Snědeného krámu ke Kondelíkovi \(pokus o portrét Ignáta Herrmanna\)](#)

Hlaváček, Karel:

4/1997

[Reinhard Ibler: Hlaváčkova Mstivá kantiléna jako lyrický cyklus](#)

Holan Vladimír:

4/2018

[Radek Malý: Tři podoby Ofélie v poezii Vladimíra Holana](#)

4/1993

[Miroslav Zelinský: Příběhy Vladimíra Holana](#)

Hostovský, Egon:

1/1998

[Jiří Holý: Znovunalezené dětství – Nezval, Schulz, Hostovský](#)

Hrabal Bohumil:

1/2019

[Daniel Just: Literatura a život](#)

[Sebestylizace jako strategie v autobiografických a esejistických textech Bohumila Hrabala](#)

2/2014

[Lubomír Doležel: Hra s ich-formou v díle Bohumila Hrabala](#)

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Mácha, Němcová, Neruda, Hrabal a Kundera](#)

5/1999

[Jiří Holý: Předobrazy Tanečních hodin](#)

1/1994

[Milan Jankovič: Proud vyprávění, proud hovoru, psaní proudem
Hrabalovská pozorování](#)

Hrubín, František:

3/1988

[Marie Mravcová: Romance pro křídlovku](#)

Kainar, Josef:

3/2005

[Leszek Engelking: Nový mýtus, starý rituál. O básni Josefa Kainara Stříhali dohola malého
chlapečka](#)

Klostermann, Karel

4/2017

[Michal Hořejší: Karel Klostermann – dokumentarista Šumavy?](#)

Klíma, Ladislav:

3/1997

[František Všeticka: Groteskní romaneto Ladislava Klímy](#)

Komenský, Jan Amos:

6/1994

[Jaroslav Kolár: Labyrint jako modelové dílo literární práce J. A. Komenského](#)

Kundera Milan:

4/2019

[Jakub Češka: Poslední román Milana Kundery jako reflexe, reinterpretace a pointa
svébytné autorské poetiky](#)

[Studie o slavnosti bezvýznamnosti](#)

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Mácha, Němcová, Neruda, Hrabal a
Kundera](#)

2/1993

[Marie Mravcová: Kunderova „Variace na Diderota“](#)

Mácha, Karel Hynek:

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Mácha, Němcová, Neruda, Hrabal a Kundera](#)

Mann, Thomas:

6/2013

[Olga Zitová: Olbrachtův Golet v údolí ve světle románu Josef a bratří jeho Thomase Manna](#)

Mikulášek, Oldřich:

4/1990

[Jiří Trávníček: Moravská inspirace v poezii Oldřicha Mikuláška a Jana Skácela](#)

Mrožek, Slawomir:

1/2000

[Wolfgang F. Schwarz: Dekonstrukce: Stereotypie a mýtus v dramatech Václava Havla a Slawomira Mrożka](#)

Němcová, Božena:

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Mácha, Němcová, Neruda, Hrabal a Kundera](#)

2/1998

[Vladimír Macura: Božena Němcová jako encyklopedistka](#)

4/1995

[Jaroslava Janáčková: Míjení se mlčení v Babičce
Harmonizační gesto](#)

Neruda, Jan:

2/2011

[Dagmar Mocná: Příběhy Nerudových lásek. Životopis jako kulturní konstrukt](#)

2/2007

[Dagmar Mocná: Podivuhodný labyrint každodennosti. Fikční svět Povídek malostranských](#)

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Mácha, Němcová, Neruda, Hrabal a Kundera](#)

3/2003

[Aleš Haman: Dvojitá cesta k modernosti \(Neruda a Baudelaire\)](#)

2/1991

[Mojmír Otruba: Nerudova povídka U tří lilí](#)

3/1988

[Jaroslava Janáčková: Nerudova projekce národních tradic v Baladách a romancích \(Motivy biblické\)](#)

Nezval, Vítězslav:

4/2002

[Anketa o poezii Vítězslav Nezvala](#)

1/1998

[Jiří Holý: Znovunalezené dětství – Nezval, Schulz, Hostovský](#)

4/1996

[Tomáš G. Winner: Struktura Nezvalova Edisona a pražský strukturalismus: báseň a hudba](#)

Olbracht, Karel:

6/2013

[Olga Zitová: Olbrachtův Golet v údolí ve světle románu Josef a bratří jeho Thomase Manna](#)

Orten, Jiří:

2/2001

[Jonathan Bolton: Elegie veřejné a soukromé. Melancholie u Seiferta, Ortena a Blatného](#)

Páral, Vladimír:

5/1997

[Alena Zachová: Intertextualita v románech Vladimíra Párala](#)

Poláček, Karel:

6/2004

[Erik Gilk: Čtyři poznámky k Poláčkovu románovému cyklu](#)

Reynek, Bohuslav:

4/1995

[Jitka Bednářová: Nad Zahradníčkovými Korouhvemi a Reynkovou Pietou](#)

1969

[Jaroslav Med: Halas – Trakl – Reynek \(Pokus o srovnání\)](#)

Sabina, Karel:

2/2014

[Michal Charypar: Národ nezná odpuštění: expatriace Karla Sabiny v srpnu 1872](#)

Seifert, Jaroslav:

2/2001

[Jonathan Bolton: Elegie veřejné a soukromé. Melancholie u Seiferta, Ortena a Blatného](#)

Schulz, Karel:

1/1998

[Jiří Holý: Znovunalezené dětství – Nezval, Schulz, Hostovský](#)

Skácel, Jan:

4/1990

[Jiří Trávniček: Moravská inspirace v poezii Oldřicha Mikuláška a Jana Skácela](#)

Šabach, Petr:

3/2015

[Veronika Pehe: Drobné hrdinství: vzdor jakožto předmět nostalgie v díle Petra Šabacha a Michala Viewegha](#)

Šalda, F. X.:

3/1998

[Příspěvky z konference věnované polemice s přihlédnutím k dílu F. X. Šaldy](#)

Tatarka, Dominik:

3/1993

[Elvíra Olonová: Poetika prózy Dominika Tatarky](#)

Trakl, Georg:

1969

[Jaroslav Med: Halas – Trakl – Reynek \(Pokus o srovnání\)](#)

Vančura, Vladislav:

4/2000

[Milan Jankovič: Nad Vančurovými Obrazy z dějin národa českého](#)

2-3/1992

[Jiří Holý: Konkretizace v pojetí Vladislava Vančury](#)

2/1989

[Jiří Holý: Vančurova Marketa Lazarová a česká historická próza](#)

Viewegh, Michal:

3/2015

[Veronika Pehe: Drobné hrdinství: vzdor jakožto předmět nostalgie v díle Petra Šabacha a Michala Viewegha](#)

5/2007

[Jan Čulík: Hakl a Viewegh: jak se vyrovnat s banalitou života](#)

Vodseďálek, Ivo:

3/2008

[Goeffrey Chew: Křesťanská symbolika v postkřesťanském světě socialismu: Kalvárie Ivo Vodseďálka \(1952-1954\)](#)

Vyskočil, Ivan:

6/2002

[Milan Suchomel: Jiný způsob komunikace.](#)

Wittlin, Józef:

6/2011

[Marie-Odile Thirouinová: Postava "idiota" ve středoevropském románu 20. století: Josef Švejk a Piotr Niewiadomski](#)

Zábrana, Jan:

5/1994

[Jiří Trávníček: Vykoupen ve vlastním zatracení](#)

[Jan Zábrana: Stránky z deníku, 1968](#)

Zahradníček, Jan:

4/1995

[Jitka Bednářová: Nad Zahradníčkovými Korouhvemi a Reynkovou Pietou](#)

Literární teorie:

5/2018

[Alice Jedličková – Jiří Koten: Řeč není jen k mluvení: sondy do diachronní poetiky a teorie narativních způsobů](#)

3/2018

[Josef Hrdlička: Cullerova Teorie a problémy lyriky](#)

3/2012

[Zdena Palková: Rytmus řeči a verše v češtině](#)

6/2002

[Jiří Trávníček: Dialogy](#)

3/2001

[Jiří Holý: Subjektivizované vyprávění v er-formě](#)

2/2000

[Jiří Holý: Autorský vypravěč](#)

Téma:

2/2020

[František Kölbl: Kulturní konstruování Krále Šumavy](#)

4/2019

[Karel Piorecký – Zuzana Husárová: Tvořivost literatury v éře umělé inteligence](#)

6/2015

[Karel Piorecký: Literatura a digitální kultura](#)

5/2009

[Pavel Šenkapoun: Písňový text v kontextu literatury](#)

6/2011

[Marie-Odile Thirouinová: Postava "idiota" ve střeoevropském románu 20. století: Josef Švejk a Piotr Niewiadomski](#)

5/2010

[Michal Jareš a Tomáš Prokůpek: Dobrý voják Švejk a komiks](#)

6/2006

[Bronislava Volková: Smrt jako sémiotická událost: Máchá, Němcová, Neruda, Hrabal a Kundera](#)

1/2003

[Petr Hrtánek: Znakovost jazykových prostředků v negativních utopiích 2. pol. 20. století](#)

2/1996

[Jiří Holý: Generace šedesátých let](#)

3/1998

[Příspěvky z konference věnované polemice s přihlédnutím k dílu F. X. Šaldy](#)

Reprezentační výběr článků vznikl v rámci projektu Rozvoj kapacit Ústavu pro českou literaturu AV ČR pro výzkum a popularizaci, CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014701, který je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY